

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

« 19 » 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Олег МАРЕНКОВ

« 19 » 2024 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
(третій освітньо-науковий рівень)
для здобуття ступеня доктора філософії (PhD)
з дисципліни «Іноземна мова (французька)»
за спеціальностями усіх напрямів
(на основі освітнього ступеня магістра)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й іноземної філології
та мистецтвознавства
від «16» квітня 2024 р.; протокол № 10

Голова вченої ради 38- (Ірина ПОПОВА)

Дніпро-2024

Програма вступного іспиту для конкурсного відбору вступників до аспірантури для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (PhD) з дисципліни «Іноземна мова (французька)» за спеціальностями усіх напрямів. Дніпро : ДНУ, 2023.

Розробники:

Кіркоська І.С., доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології;

Хабарова Н.А., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології.

Програма вступного іспиту ухвалена:

на засіданні науково-методичної ради ФУІФМ (протокол № 8 від «15» квітня 2024 р.)

Голова НМРФ _____ (Ірина ШПІТЬКО)

на засіданні вченої ради ФУІФМ (протокол № 10 від «16» квітня 2024 р.)

Голова вченої ради ФУІФМ _____ (Ірина ПОПОВА)

Гарант освітньо-наукової програми Філологія _____ Наталія ДЬЯЧОК

1. ЗМІСТ РОЗДІЛІВ ТА ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вступного іспиту до аспірантури з дисципліни «Іноземна мова (французька)» розроблена відповідно до Закону України «Про Вищу освіту», державних освітніх стандартів вищої професійної освіти ступеня магістр та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня Доктора філософії. Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра.

У Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначено лише обов'язковий вступний іспит зі спеціальності та **вступний іспит з іноземної мови, який може бути замінений міжнародним сертифікатом, що засвідчує знання французької мови на рівні B2 або вище.**

Мета іспиту – визначити рівень розвитку комунікативної компетенції у здобувачів ступеня Доктор філософії. Комунікативна компетенція – це уміння співвідносити мовні засоби з конкретними сферами, ситуаціями, умовами і задачами спілкування; уміння використовувати мовний матеріал як засіб реалізації мовленнєвого спілкування.

Під час вступного іспиту вступник повинен продемонструвати уміння спілкуватися іноземною мовою як засобом наукового, професійного і культурного спілкування. Вступник повинен володіти лексичними, граматичними і орфографічними нормами іноземної мови і правильно використовувати їх в усіх видах мовленнєвої діяльності, які представлені у сфері професійного та наукового спілкування.

Враховуючи перспективи практичної та наукової діяльності здобувачів ступеня Доктор філософії, вимоги до рівня знань та умінь під час вступного іспиту здійснюються відповідно до рівня мовних компетенцій:

Письмо – вступник володіє граматичними та лексичними навичками з французької мови рівня B2, розкриває запропоновану тему есе логічно і послідовно, використовує з'єднувальні елементи між частинами тексту, демонструє достатній словниковий запас.

Говоріння – під час іспиту вступник повинен продемонструвати рівень володіння непідготовленим діалогічним мовленням в межах вищівської програмної тематики. Оцінюється уміння вступника адекватно сприймати мовлення та надавати логічно обґрунтовані як розгорнуті, так і стислі відповіді на питання екзаменаторів.

Зміст тематичних розділів дисципліни

1. Особистість.
Національна ідентичність. Соціально-професійні категорії. Сімейні зв'язки. Характер: якості і недоліки. Зовнішність. Смаки і дозвілля. Чинники формування особистості.
2. Тенденції.
Поняття моди і стилю. Стиль життя. Французький спосіб життя і звичаї. Ритм життя: розпорядок дня, хатня робота. Споживання: продукти харчування (їжа і напої). Суспільство споживання і відповідальне споживання.
3. Подорожі.
Нові туристичні напрямки, види транспорту і способи переміщення.
4. Історія і пам'ять.
Історія свят. Французькі й українські звичаї. Історія Франції й історія України: точки дотику. Дитячі спогади. Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина.

5. Загальна культура.
Образотворчі мистецтва. Кінематограф. Театр. Музика. Література.
6. Міста.
Інфраструктури, будівлі і установи. Мегаполіси: явище урбанізації сільських районів.
Помешкання: поверхи, приміщення. Оголошення про продаж або оренду житла.
7. Екологічні виклики.
Розмаїття біологічних видів. Види забруднення навколишнього середовища. Міста і світлове та шумове забруднення.
8. Глобалізація.
Міжкультурне спілкування: виклики і помилки. Проблеми культурного та лінгвістичного розмаїття.
9. Медіа.
Інформація і її джерела. Фейкові новини і їхні ознаки. Періодичні видання: структура і розділи. Папараці. Інтернет. Преса й інтернет-видання. Культура самофільмування.
10. Нові технології і спілкування.
Комп'ютерні технології. Мережа інтернет. Соціальні мережі. Захист персональних даних. Право на «забуття» у соціальних мережах.
11. Здоров'я.
Вакцинація. Самолікування. Здоровий спосіб життя. Збалансоване харчування. Вегетаріанство і веганство.
12. Соціальні аспекти.
Проблеми інклюзивності. Гендерні і національні стереотипи.
13. Професійний світ.
Професії і соціально-професійні категорії. Види контрактів і винагороди за працю. Дистанційна робота. Професії майбутнього.
14. Освітні моделі.
Сучасні освітні технології. Еволюція навчального простору. Відповідність між британською і українською системами освіти, рівнями освіти і типами дипломів. Міжнародні програми академічних обмінів.

І. Лексика

1. Числа. Відсотки й співвідношення. Кількості. Рейтинги. Коментарі до рейтингів.
2. Час: сезони, місяці, дні тижня, години. Час французькою мовою.
3. Історичні періоди.
4. Професії і соціально-професійні групи населення.
5. Національності.
6. Зовнішність.
7. Здоров'я. Частини тіла. Самопочуття. Симптоми захворювання. Потреби. Медичне обслуговування. Перша допомога.
8. Характер: якості і недоліки.
9. Емоції і почуття.
10. Родина і друзі. Родинні зв'язки. Схожість.
11. Свята. Французькі і українські свята: традиції і подарунки.
12. Їжа і напої. Меню. Раціон.
13. Одяг і аксесуари.

14. Рухи і жести.
15. Предмети: матеріали, текстура, кольори.
16. Місто: інфраструктура, установи, магазини, проблеми мегаполіса.
17. Маршрут: прийменники місця.
18. Помешкання: поверхи, типи квартир, кімнати, меблі, розповсюджені в об'явах про продаж або оренду житла скорочення.
19. Система освіти: відповідність дипломів, наукових рівнів, іспитів.
20. Наука і технології.
21. Концепція сталого розвитку: довкілля, сортування і перероблення побутових відходів, екологічні жести у повсякденному житті.
22. Комп'ютер й інтернет.
23. Медіа і преса: періодичність, структура видання, розділи новин.
24. Злочини і надзвичайні події.
25. Дозвілля.
26. Мистецтво. Візуальні мистецтва, музика, театр, література, кінематограф (жанри).
27. Культурна спадщина.
28. Біологічне розмаїття: царства, деякі види рослин і тварин, види під загрозою зникнення.
29. Подорожі.
30. Види спорту.
31. Підприємство: структурі підрозділи, типи трудових договорів, винагорода за працю, відпустки.
32. Погода.
33. Державний устрій: гілки влади, інституції.
34. Економічна та фінансова термінологія.
35. Реклама.

II. Граматичні аспекти сучасної французької мови:

1. Морфологія

- 1) Артикль. Особливості вживання визначеного і невизначеного артиклю. Присвійні прикметники. Вказівні прикметники. Неозначені прикметники. Питальні прикметники.
- 2) Іменник. Множина іменників. Назви країн.
- 3) Прикметник. Особливості формування прикметників жіночого роду. Ступені порівняння прикметників. Множина прикметників.
- 4) Прислівники. Особливості утворення прислівників (-ment).
- 5) Займенник. Особові займенники. Вказівні займенники. Присвійні займенники.
- 6) Числівник. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Деякі особливості вживання кількісних і порядкових числівників.
- 7) Дієслово.
Система часів французького дієслова.
Теперішній, минулий та майбутній часи французького дієслова (Présent, Futur immédiat, Passé immédiat, Passé composé, Imparfait, Futur antérieur, Passé antérieur).
Особливості утворення Participe passé, Participe présent та Gérondif. Особливості вживання часів французького дієслова. Узгодження часів Indicatif.
Наказовий спосіб: дієслівні форми і особливості вживання.
Умовний спосіб: види умовних речень (Conditionnel présent, Conditionnel passé).

Пасивна форма французького дієслова.
Бажальний спосіб (Subjonctif présent, Subjonctif passé).

2. Синтаксис

- 1) Просте речення. Порядок слів.
- 2) Безособові конструкції (неозначено-безособовий займенник on).
- 3) Питальні конструкції. Просте питання: способи утворення. Питальні речення до підмета, присудка, прямого й непрямого додатків.
- 4) Непряма мова: особливості трансформації прямої мови у непряму.
- 5) Складне речення. Типи складних речень: підрядні означальні, відносні, обставинні речення. Особливості формування.
- 6) Інверсія проста та складна.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЗАПРОПОНОВАНИХ ДЛЯ ІСПИТУ

Вступні випробування проводяться за рішенням екзаменаційної комісії за білетами. Для підготовки відповіді використовують екзаменаційні листки, що зберігаються в особовій справі вступника.

З програмами вступних випробувань, переліком питань, порядком проведення вступних випробувань за спеціальністю, вступники мають змогу ознайомитися на офіційному сайті ДНУ.

Рівень знань вступників оцінюється екзаменаційною комісією за стобальною системою. Результати проведення вступного випробування оформляються протоколом, в якому фіксуються екзаменаційні питання. На кожного вступника ведеться окремий протокол.

Протоколи прийому вступних випробувань після затвердження зберігаються в особовій справі вступника.

Вступний іспит до аспірантури з дисципліни «Іноземна мова (французька)» складається з двох частин: письмової й усної, які передусім розподіляються на:

- лексико-граматичний тест,
- читання,
- письмове завдання,
- співбесіда за темою дисертаційного дослідження.

Загальна сума балів за іспит – 100 балів.

Мінімальний прохідний бал – 60 балів.

Час виконання – 120 хвилин.

Питання, запропоновані для вступників до аспірантури з дисципліни «Іноземна мова (французька)» за спеціальностями гуманітарного, інженерно-технічного та природничого напрямів у 2024 р.

Рекомендовані теми для написання есе:

1. L'Ukraine a-t-elle un avenir ? Comment le voyez-vous ? Est-ce que chacun peut contribuer au développement de son pays ? Comment ?
2. Que pensez-vous du «choix européen» de l'Ukraine? Que signifie pour vous être Européen ? Partagez-vous les valeurs européennes ? Les Ukrainiens sont-ils européens de nature ou ils doivent choisir leur propre chemin dans l'avenir ?
3. Que signifient pour vous les valeurs européennes ? Sont-elles en correspondance avec les nôtres ? Faut-il que l'Ukraine les adopte ou qu'elle garde son identité spirituelle?
4. Actuellement, les études à l'étranger sont à la mode en Ukraine. Pourquoi les jeunes veulent-ils partir à l'étranger ? Qu'est-ce qu'ils cherchent dans des Universités d'ailleurs ? Voulez-vous « endosser » cette expérience, qu'est-ce que vous attendez de cette possibilité ?
5. Distinguez-vous les notions de patriotisme, nationalisme, chauvinisme et xénophobie ? Doit-on être patriote de son pays ou être « citoyen du monde » ? Argumentez votre position.
6. Sur le site Internet *le Monde.fr*, vous venez d'apprendre que l'Américain Richard Garriott (co-fondateur de Google) a dépensé 35 millions dollars pour passer douze jours dans l'espace. Un internaute a réagi : « *je trouve que ce n'est pas normal. Quand on a beaucoup d'argent, on doit aider ceux qui n'en ont pas. C'est inutile* ». Vous donnez votre point de vue, vous exprimez votre approbation ou votre désapprobation.
7. Préférez-vous accéder aux informations par les journaux, la télévision, la radio ou Internet ? Parmi les différentes sources d'information (les journaux, la télévision, la radio et Internet), laquelle vous semble la plus complète, la plus utile, la plus divertissante. Développez votre argumentation en vous appuyant, si nécessaire, sur des exemples concrets.

Додаткові питання, які можуть поставити члени екзаменаційної комісії під час співбесіди:

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Хто є науковим керівником Вашої наукової розвідки?
3. Чи брали Ви участь у науковій роботі перед вступом до аспірантури?
4. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
5. Чи є у Вас публікації (тези, статті) у фахових виданнях? Назвіть їх теми.
6. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
7. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в університеті?

Критерії оцінки відповідей

Лексико-граматичний тест оцінюється у 40 балів (1 завдання – 1 бал): вміщує завдання на перевірку знань з граматики та лексики.

Читання оцінюється у 18 балів: завдання на перевірку навичок розуміння прочитаного – запитання до тексту з 4 відповідями на вибір (6 питань x 2 = 12 б.), а також заповнення пропусків у тексті, тобто доповнення абзаців в тексті варіантами запропонованих речень (6 речень x 1 = 6 б.).

Письмове завдання оцінюється у 18 балів: полягає в написанні есе (140-190 слів) на запропоновану тему. При оцінюванні враховуються відповідність темі, змісту, структурі, зв'язності тексту, а також дотримання граматичних і лексичних норм. Змістове наповнення (4 б.), структура тексту (3 б.) та зв'язність (3 б.), використання лексики (4 б.), використання граматики (4 б.).

Усна частина (співбесіда) оцінюється у 24 бали: передбачає розповідь про наукові інтереси та проблеми, які планується досліджувати (12 б.), а також надання відповідей на запитання екзаменаторів (12 б.). Вступник повинен без попередньої підготовки створити власне мовленнєве висловлювання за темою запланованого наукового дослідження. Під час усної відповіді вступник повинен говорити не менше 10 хвилин.

3. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Alter ego 3. Méthode de français. Livre de l'élève. A. Berthet, C.Hugot. Hachette Livre 2006.
2. Alter ego 3. Méthode de français. Cahier d'exercices. A. Berthet, C.Hugot. Hachette Livre 2006.
3. Grammaire progressive du français, niveau intermédiaire. CLE International, 2007.
4. Vocabulaire progressif du français, niveau intermédiaire. CLE International, 2007.
5. Комірна Є.С., Самойлова О.Г., Підручник з французької мови, К., 2006.
6. Попова І.Н., Казакова Ж.А., Ковальчук Н.М. Французька мова. – М.: «NESTOR», 2000.
7. Fournier J. Le mot et l'idée. Révision vivante du vocabulaire français.
8. Опацький Є.С. Français, niveau débutant: підручник для вищих навчальних закладів. – К., Ірпінь: «Перун», 2003.
9. Les 500 exercices de grammaire B1. – Paris: Hachette Livre, 2005.